

Under henvisning til Statsrevisoratets skrivelse af 25. marts 2003, hvormed fremsendes Statsrevisorernes beretning nr. 8 2002 om privatsektorprogrammer i udviklingslande, skal jeg hermed redegøre for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen giver anledning til.

Jeg finder det - ligesom Statsrevisorerne - tilfredsstillende, at de opnåede resultater og udviklingseffekter af Udenrigsministeriets privatsektorprogrammer generelt vurderes at være i overensstemmelse med målene for dansk udviklingsbistand som vedtaget af Folketinget. Henset til den store interesse, der har været for privatsektorprogrammerne og til de ganske mange undersøgelser af programmerne, der er gennemført siden 1995, noterer jeg med glæde, at beretningen påviser, at Udenrigsministeriet generelt har fulgt tilfredsstillende op på programmernes og projekternes resultater og udviklingseffekter og i vidt omfang har tilpasset og justeret programmerne i forhold til de indhøstede erfaringer og forholdene i landene.

Beretningen konstaterer, at det ikke fremgik af finanslovsanmærkningerne for henholdsvis 2001 og 2002 i hvilket omfang, de resterende bevillinger for PS- og VtV-programmerne var indregnet i og overført til finanslovsbevillingerne. Efter Udenrigsministeriets opfattelse var finanslovsanmærkningerne udformet i henhold til sædvanlig praksis, men man har noteret sig Rigsrevisionens bemærkninger.

Beretningen anfører, at mål og forventede resultater og udviklingseffekter i flere projektdokumenter i et vist omfang er operationaliseret, men at det vil styrke resultatopfølgningen, hvis mål og forventede resultater konsekvent blev operationaliseret og klart opstillet i alle projektdokumenter. Allerede i foråret 2002, inden Rigsrevisionens undersøgelse blev iværksat, var Udenrigsministeriet gået i gang med at udvikle et mål- og resultatstyringssystem for privatsektorprogrammerne. Dette arbejde blev afsluttet den 15. maj 2003. Der foreligger således nu et system, som hviler på 10 indikatorer og fælles måleinstrumenter, og som fremover både vil give et billede af udviklingen i de enkelte projekter og de resultater, som opnås på programniveau. Beretningen viser, at der er flere former for positive afledte udviklingseffekter, men de er ikke dokumenterede, og det kan således være vanskeligt at vurdere, hvordan de styrker den private sektors udvikling. Med det ovenfor nævnte mål- og resultatstyringssystem vil flere af privatsektorprogrammernes afledte udviklingseffekter blive dokumenteret.

Beretningen nævner, at ambassaderne generelt har fulgt godt med i virksomhedernes resultater og udvikling, men at ministeriet mere konsekvent bør sikre, at virksomhederne overholder ministeriets formelle krav til rapportering. For at imødekomme dette har Udenrigsministeriet etableret en procedure, som sikrer, at der fremover sker en sammenkædning mellem ambassadernes udbetaling af tilskudsberettigede betalinger og rapporteringen om projektaktiviteterne.

Beretningen finder det vanskeligt præcist at opgøre PS- og VtV-programmernes administrations- og udviklingsomkostninger, men skønner, at de udgør en betydelig andel af de samlede programomkostninger. Udenrigsministeriet vil arbejde på en videreudvikling af initiativer - f.eks. den i foråret 2003 gennemførte justering af tilskudsrammerne - som tager sigte på at gøre

programindsatsen mere omkostningseffektiv.

Beretningen anfører, at der er flere eksempler på, at aktiviteterne i privatsektorprogrammerne suppleres med andre erhvervsspecifikke instrumenter, men at koordineringen af programmerne med den øvrige danske og udenlandske bistand er meget begrænset. Udenrigsministeriet er - som det også fremgår af Handlingsplan for dansk støtte til erhvervsudvikling i udviklingslandene "Erhvervsudvikling - en fælles opgave" - opmærksom på og arbejder målrettet for koordinering og synergi med den øvrige danske og udenlandske bistandsindsats. Dette gælder i forhold til både egentlige erhvervsrettede instrumenter som IFU og TechChange og sektorprogrammerne.

Beretningen indeholder en række bemærkninger om de særlige vanskeligheder, som gennemførelsen af VtV-programmet i Sydafrika har været forbundet med. Det nævnes bl.a., at det trods bestræbelser på at tage hensyn til de særlige forhold, der gælder for de historisk undertrykte personer i Sydafrika, kun delvis er lykkedes. Udenrigsministeriet er i vidt omfang enig i de fremsatte bemærkninger. Udenrigsministeriet forventer i løbet af efteråret 2003 at etablere de i beretningen nævnte to finansieringsordninger: En kontantbaseret låneordning og en "Venture Capital Fund", som det har vist sig betydeligt sværere end først antaget at finde lokale samarbejdspartnere til. Den sydafrikanske regering planlægger at gennemføre en række tilpasninger af "black empowerment"-reglerne, og Udenrigsministeriet vil i givet fald lægge op til justeringer af VtV-programmet, som reflekterer disse tilpasninger.

I tilknytning til Rigsrevisionens beretning forelagde Rigsrevisor et notat af 10. marts 2003 til Statsrevisorerne med bemærkninger til nogle artikler, som umiddelbart forud var fremkommet i dagspressen vedrørende bl.a. mistanke om misbrug af støttemidler i tre projekter i Uganda. Udenrigsministeriet havde allerede i november 2002 iværksat en undersøgelse af sagerne gennem revisionsfirmaet Deloitte & Touche. Revisionsfirmaets rapport, som nu foreligger, synes at bekræfte, at en dansk virksomhed har gjort sig skyldig i misbrug af tilskudsmidler. Udenrigsministeriet undersøger, hvorvidt rapporten giver grundlag for at indgive anmeldelse til politiet og - beroende på resultatet af politisagen - at tage forbehold for erstatningskrav over for det revisionsfirma, hvis mangelfulde revision synes at have været en medvirkende årsag til, at misbruget kunne finde sted. Udenrigsministeriet holder Rigsrevisionen løbende underrettet i sagen.

Et eksemplar af denne redegørelse er samtidig hermed sendt til Rigsrevisor.

Med venlig hilsen

Per Stig MølleR